

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

[Præfatio.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

TRACTATUS SEXTUS.

De Sacramento Extremæ Vnctionis.

A quæstione 29. supplementi, usque ad 34.

P R Æ F A T I O.

POSTQVAM ea qua par erat aut potuimus perspicuitate & diligentia, de Sacramento Pœnitentiæ, ejusque varijs partibus, superiori tractatione egimus, recta doctrinæ methodus & ordo postulavit, ut de Extremæ Vnctionis sacramento, ultimo quo morientes homines muniuntur, & æternitatis sibi viam parât, disseramus. Enim vero, si utriusque sacramenti munera, quæ ex Christi prima institutione sortiuntur, expendamus; erit sane nemini dubium, quin hoc postremum, alterum prius conlequi debeat, cum pœnitentiæ consummatio quædam & ultimum complementum, sacra hæc & extrema unctio, semper existimata sit. Idque etiam sapienter Concilium Tridentinum advertit sess. 14. ubi cum eam methodum qua nos utimur usurparet, rationem subiungit, his verbis: *Primum est sanctæ Synodo, præcedenti doctrinæ de pœnitentiâ, adjungere ea quæ sequuntur de sacramento Extremæ Vnctionis, quod non modo pœnitentiæ, sed & totius Christianæ vitæ, quæ perpetua pœnitentiâ esse debet, consummativum existimatum est à Patribus.* Sed operæ pretium erit utriusque sacramenti vel peccato mortuorum, vel vitæ morientium, paucis collationem inire: hinc enim palam fiet, eam esse utriusque cognitionem & fœdus, ut minimè sejungi debeant, aut commodè possint. Et primum quidem sacramentum Pœnitentiæ ad delendas peccatorum maculas, eluendas sordes, curandos animorum morbos, fuisse institutum, nemo nescit: sed præterea desiderari poterat, & necessarium videbatur alterum sacramentum, quod peccatorum, sordiumque ac morborum reliquias, quæ nondum summam munditiem, integramque sanitatem consecutis hæere solent, detergerentur: id verò munus est sacræ morientium unctio-
nis, eaque vis: nam ut inquit Tridentinum: Res & effectus hujus sacramenti, gratia est Spiritus Sancti, cujus unctio delicta si quæ sint expianda, ac peccati reliquias abstergit. Vnde non immerito pœnitentiâ, cujus vel ipsam nomen pœnam, laborem, crucemque significat, acre & mordax vinum esse dixeris, quod pius Samaritanus vulneribus curandis infundit: Sed quis neget Extremæ Vnctionis sacramentum adhibere oleum quo liniuntur & foveantur vulnera, & in moriente homine integra sanitas animæ recuperetur.

Sed præter eam collationem exemplo confirmatam, altera sponte & pene non cogitantibus sese offert. Nos equidem è servitute Dæmonis, à quo detinebamur captivi, cui veluti servi eramus addicti (à quo enim quis iuperatus est, hujus & servus effectus est) sacramentum Pœnitentiæ eripit, & veluti catenis exoneratos, vinculisque exsolutos, in libertatem filiorum Dei asserit: Sed non adeò suis juribus, etsi summa iniuria, in hominem infinito sanguinis Christi pretio redemptum, gratia exornatum, Deique filium, præteritis Dæmon cessit, ut non iterum atque ite-

Tom. IV.

Mmm ij

rum

PRÆFATIO.

rum sæpius pugnam instauret, ac potissimum ultimo mortis articulo, cū iam ultima res agitur, nec semel amissa victoria postea recuperari unquam potest: tunc enim viribus omnibus quibus valet enititur, conatum omnem adhibet, nihilque non tentat. Sed non defuit supremo periculo piissimus Dominus, sacri Christiatis extrema unctio, felicius quàm olim in palæstris fieri solitum esset, pugnatum hominem, velut athletam in agone vel agonia constitutum, ad incundam contra Demonem pugnam inungit, & ad victoriam reportandam vires addit. Sed hæc accipe elegantius a Tridentino Concilio quàm à me dici possent. Clementissimus Redemptor noster, qui servis suis quovis tempore voluit de salutaribus remediis adversus omnia hostium tela esse præparatis, quemadmodum auxilia maxima in sacramentis aliis preparavit, quibus Christiani conservare se magis, dum viderent, ab omni graviore spiritus incommodo possent: ita Extreme Unctionis sacramentum, finem vite tanquam firmissimo quodam præsidio munivit. Nam etsi adversarius noster accipere per omnem vitam querat, & capiet, ut devorare animas quoquo modo possit; nullum tamen tempus est, quo vehementius ille omnes sue versutiae nervos intendat, ad perdendos penitus, & à fiducia etiam, si per se, divinæ misericordiae deturbandos, quàm cum impendere nobis exitum vite perspicit.

Sed demum ultimam collationem, quæ iniri potest, præterire non debeo. Sacramentum Poenitentiae secundam post naufragium tabulam Patres vocant, quæ per turbatum mare, cum naufragii metu & periculo, ad æternitatis portum tendimus; sed Extreme Unctionis sacramento, ipsum æternitatis portum attingimus, & patriam salutamus; cū id eximium & singulare hoc sacramentum habeat, ut salutis spem roborat, divinæ misericordiae fiduciam, ut inquit Tridentinum, in nobis excitet, & ad introitum gloriæ hominem disponat. Vide non immerito, ut Baptismus sacramentum fidei, Eucharistia sacramentum amoris, ita Extreme Unctio, sacramentum spei nuncupari potest.

Hæc habet (AMICE LECTOR) quæ præfationis loco, & quaecumque hujus Tractatus de sacramento Extreme Unctionis ornamentum scriberem. Hic verò erit nostrarum Disputationum ordo. Post defensam contra Hæreticos hujus sacramenti existentiam, illius essentiam postea explicabo, & qua materia & forma componatur: subinde præcipuos eius effectus assignabo, ac demum de subiecto & ministro, ultimo loco disputabo.

